

R e t s e n s i o o n

Ajaloo-Keeleteaduskonna eesti keele eriharu V kursuse üliõpilase Toom Õunapuu diplomitöö "Õppediafilm emakeele tunnis" kohta.

TRÜ üliõpilase diplomitöö "Õppediafilm emakeele tunnis" (juhendaja vanemõpetaja G.Laugaste) annab ülevaate diplomandi koostatud ja praktilises koolitöös katsetatud grammatikaalastest õppediafilmidest. Töös on teksti 105 lehekülge, lisaks ligi 100 lk. diafilmi kaadreid (kokku 290 kaadrit).

Eessõnas teatab autor, missugustele algmaterjalidele toetudes on diafilmid valminud, missugused koolid ja õpetajad on neid filme õppetöös katsetanud. Sissejuhatuses selgitab ta programmõppe rakendamise vajadust kaasajal ning esitab peamiselt U.Aguri ja G.Laugaste vastavatele töödele toetudes programmõppe teoreetilised alused.

Diplomitöö esimesed peatükid on pühendatud programmõppe võimalustele emakeele tunnis, eriti diafilmi kasutamisele. Lisaks filmi mitmekesistele metoodilistele võtetele selgitab autor ka kontrollimist arvvastusega, reegli skematiseerimist jm. Järgmised peatükid tutvustavad kolme diafilmi. Kindla kompositsiooni annavad neile peatükkidele alguses toodud kommentaarid, seejärel kaadrid ja lõpuks kokkuvõtted filmi katsetamise tulemustest praktikas. Kõikide diafilmide aine ulatus ja jaotus on kooskõlas praegu kehtiva 8-kl. kooli ja keskkooli programmiga. Kommentaarides antakse juhiseid diafilmi kasutamiseks ja õpilaste poolt omandatu kiireks kontrollimiseks. Filmid on koostatud mitmesuguseid metoodilisi võtteid kasutades, näited on valitud enamasti kõik kasvatuslikud ja õpilasi huvitavad, reeglid on konkreetset, lakoonilised. Viimases filmis on kõige enam jälgitud lineaarprogrammile tüüpilist ahelat. Diplomand toob töös ära ka õppediafilme praktikas kasutanud õpetajate arvamused, 14 tabelit pärast teema läbitöötamist korraldatud kontrolltööde tulemustest ning arvutab matemaatiliselt välja õpetamise

efektiivsuse katseklassides võrreldes kontrollklassidega.

Diplomitöö kokkuvõttes on autor asjalikult näidanud nii plusse kui miinuseid uue metoodilise õppevahendi kasutamisel. Ta märgib õigesti, et diafilm loob ainult eeldused õpetamises suurema efektiivsuse saavutamiseks.

Töö lõpus on nõutav venekeelne resüme, milles kahjuks esineb mõningaid keelevigu (lk. 101 4.-6. rida).

Diplomitöö on novaatorlik, loogilise kompositsiooniga ning metoodiliselt õnnestunud.

Nõustuda ei saa autori mitmel korral esitatud väitega, et diafilmide valmistamine ei võta palju aega. Paremini aitaks töös orienteeruda ka filmikaadritega lehtede numereerimine.

Üksikud keeleised vääratused ja tehnilist laadi vormivead ei kahjusta üldiselt töö väärtust. Käsitletud probleem on meie koolielus aktuaalne ja uurimus toob lähemale kaasaegsete metoodiliste võtete praktilise kasutamise emakeele õpetamisel. Diplomitöö oma praktilise väärtuse tõttu vajab populariseerimist pedagoogide hulgas, seepärast oleks soovitatav pärast mõningast ümbertöötamist avaldada see trükis. Tingimata tuleks TRÜ-l koos ENSV Haridusministeeriumiga leida võimalusi emakeelelaste õppediafilmide massiliseks paljundamiseks.

Tartus 22. juunil 1966.a.

